

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
pentru Autorități Judecătorești }
" Magistrați } 350 Lei pe an
" Avocați }

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. G. Mărzescu 20
CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
2 lei cuvântul
Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU

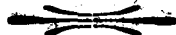
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Pfocuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secrețar

VIRGIL I. MĂNESCU

licențiat în drept student în filosofie

S U M A R :

Art. 61. Leg. Cambiei 1934, față cu Legea execuției din Ardeal.
de C. C. Poboran.

Cambia Titlu execuor de I. Mănescu.

Jurisprudențe Civile.

Jurisprudențe Comerciale.

Jurisprudențe procedurale,

Jurisprudențe penale.

Jurisprudențe la diverse legi

Publicații

Se publică hotărârile instanțelor de recurs, hotărâri ale ori căror instanțe dacă sunt adnotate,
cum și articole doctrinare.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

*Le Contentieux administratifs
des Travaux publics*

**D'après la Legislation
et la Jurisprudence
Roumaines**

par
ÉMIL BŌTIŞ

Docteur en droit de l'Université de Paris, Avocat du Ba-
reau de Bucarest Paris 1934

**BANCA
CENTRALA**

Intreprinderi indus-
triale fondate și co-
interesate :

Industria Sârmei — fa-
brică de cuie și sârmă
în Ghiriș, gara Câmpia-
Turzii ;

Fabrica de Sticlărie S.
A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Filliale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg,
Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve
20 milioane. depuneri 120 milioane

A apărut :

Consiliul legislativ
Colecțiune
de
Legi și Regulamente
—
Legi 1934

Dr. Carol Nesselrode

*Procedura privitoare
la ocrotirea minorilor*

Ed. III. Oradea

Iuliu Danca doctor în drept

*Regimul
Matrimonial*

studiu de drept comparat
Oradea 1934

GEORGES SOFRONIE
professeur à la faculté de droit
de Cluj

*La lettre Millerand (6
Mai 1920) et la valabi-
lité juridiques des clau-
ses territoriales du traité
de Trianon*

Bucarest
1934

A APARUT :

Buletinul Legilor

care publică legile,
regulamentele și in-
strucțiunile la câte-
va zile dela publica-
rea lor oficială sub
direcțiunea

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul 700 lei anual
Pentru magistrați și avocați . . . 500 " "
Plătibil și în rate de minimum 50 lei

Administrația la Curtea de
Apei Cluj

LIVIU TECLU IGNAT BARTHA

judecător Cluj

advocat Cluj

L e g e a

pentru

**Lichidarea datoriilor
agricole și urbane**

din 7 Aprilie 1934

cu regulamentul și instrucțiunile minis-
teriale adnotată în legătură cu legile
în vigoare în Transilvania, complectată
cu texte de legi conexe, cu jurispru-
dență și index alfabetic.

Cluj 1935

100 Lei

Art. 61. Leg. Cambii din 1934, față cu Legea execuției din Ardeal

În numărul din Februarie a. c. al acestei reviste, Dl Iosif Rothmann, doctor în drept, în articolul „Cambii, Titlu executor” emite părerea că față cu dispozițiunile procedurii de execuție din Ardeal, investiția cu formula executorie a cambii nu este suficientă pentru a se proceda la execuție și mai este necesar un decis separat cerut de art. 13 leg. execuției. În sprijinul acestei teze, autorul articolului de mai sus, a adus o serie de argumente întemeiate pe dispozițiunile legii execuției.

Crдем, că teza contrarié, adoptată de instanțele de judecată, este cea mai indicată față cu dispozițiunile exprese ale art. 61 din legea cambiei, pentru motivele ce vom expune.

Dela început precizăm că sub regimul noii legi cambiale, legiuitorul pune la dispoziția creditorilor cambiali două căi distincte pentru valorificarea creanțelor: 1. acțiunea cambială directă și 2. investiția cu formula executorie a cambiei și biletului la ordin. Asupra celei dintâi este indiscutabil că se va urma procedura în vigoare în Ardeal atât în ce privește judecata cât și execuția, cu excepțiunile prevăzute de art. 68 al legii cambiale, în ce privește probele. A doua cale, constituie o inovație atât față de legile vechiului Regat cât și față de cele din Transilvania, inovație născută din necesitatea unei coordonări cu legislațiile altor țări așa cum a fost hotărâtă în convențiunile de la Geneva din 1930 și 1931. Potrivit acestor convențiuni de ordin internațional, s'a căutat a se da cambiei și biletului la ordin mijloace de executare mai conforme cu natura însăși a cambiei ca instrument de credit și plată. Este natural, ca această inovație de natură cu totul recentă pentru noi, să dea naștere la discuții fie în ce privește necesitatea ei, fie în ce privește aplicarea. Necesitatea este indiscutabilă față cu situația internațională a relațiilor de credit și comerț, iar executarea este cu atât mai necesară cu cât în sistemul legislațiilor din vechiul Regat și Transilvania, creditorul cambial trebuia să aștepte prea mult până la recuperarea creanței sale.

Prin art. 61 din noua lege a cambiei această recuperare își găsește calea cea mai rapidă în special în Ardeal, unde datorită excepțiunilor cambiale, o hotărâre definitivă în aceasta materie constituia un punct de întrebare.

Art. 61, făcând parte dintr-o lege de unificare, aplicarea lui trebuie făcută avându-se în vedere a se satisface scopul legii care este, celeritatea. Prin investiția cu formula executorie prevăzută de art. 135 Proc. Civ. Rom. acest scop este atins, întrucât cambii investită cu formula executorie devine prin sine însăși executorie, fără a mai fi nevoie de alte dispozițiuni din partea instanțelor de fond. Desbaterile parlamentare, la care au luat parte cunosători ai

materiei dovedesc, prin discuțiile făcute în jurul acestui articol, că introducerea în legea cambiei a art. 61, s'a făcut cu scopul de a se da cambiei și biletului la ordin o putere de circulație, schimb și credit, conformă cu spiritul celerității.

Procedura de urmat, în ce privește executarea, este indicată în mod clar în textul art. 61 care prevede că în jurnalul de investire cu formula executorie se trece textul cambiei cât și sumele ce reprezintă cheltuielile de protest etc. După investire are loc somația către debitor, făcută în forma cerută de art. 61, al. 6, prin intermediul Corpului de portărei.

Legea execuției din Ardeal, nu este contrară, în fond, acestei proceduri, fiind indicată prin art. 19, cu singura deosebire că în loc de a se proceda imediat la execuție conf. art. 19, se comunică urmăritului somația de plată și după trecerea termenului de 5 zile, se procedează la execuție, în baza unui certificat eliberat de instanța care a ordonat investiția cu formula executorie, doveditor că nu s'a introdus opoziție și că, dacă s'a introdus opoziție executarea nu a fost suspendată.

Că aceasta este interpretarea exactă a spiritului art. 61 leg. cambiei, o dovedește faptul că a fost adoptată de instanțele de judecată, ca singura în măsură a satisface celeritatea cerută în aceasta materie.

Chiar dacă dispozițiunile legii de execuție din Ardeal nu s'ar putea acomoda în satisfacerea celor indicate prin art. 61, aceasta nu înseamnă că noua lege a cambiei trebuie declarată inaplicabilă în Ardeal, în ce privește art. 61, ci înseamnă mai curând că legiuitorul introducând o normă de drept unificată, călea de urmat să fie aceea prevăzută și indicată prin noua lege, fiind abrogate în materie cambială ori ce alte norme de drept contrarii ei.

Din fericire însă modul de executare prescris de art. 61, din leg. cambiei satisface cu prisosință și dispozițiunile din legea execuției din Ardeal pentruca acest articol de lege să poată fi primit fără ezitare chiar de cei mai formalisti în respectarea acelor legi ce sigur în curând vor face parte din domeniul trecutului.

Intr'adevăr, se pretinde că prin investiția cu formula executorie a unei cambii sau bilet la ordin, nu se arată: 1. ordonarea execuției, 2. arătarea persoanelor în favoarea cărora sau contra cărora se ordonă execuția, 3. creanța ce se validează, 4. nu este încunostiințat debitorul că va fi executat și în fine nu se arată averea ce se urmărește. Dacă se cercetează cu atenție cuprinsul art. 135, Proc. Civ. Rom., și art. 61 leg. cambială se poate vedea că toate aceste puncte sunt satisfăcute cu prisosință în procedura investirii cu formula executorie a cambiei.

Formula executorie a art. 135, Proc. Civ. Rom., cuprinde în ea ordinul de a se aduce la îndeplinire de către organele de executare, titlul (hotărârea) pe care aceasta formulă executorie se aplică. Totodată, potrivit art. 61 leg. cambiei, în titlul executoriu se cuprinde suma

de plată, numele creditorului și debitorului, ca unele ce figurează pe cambie și cerute de art. 1 și 104, leg. cambiei, pentru ca aceasta se existe ca act apt a fi investit cu formula executorie. Că urmăritul se încunoștințează despre execuție reese din dispoz. art. 61 al. 6, care prevede că somația de executare trebuie să cuprindă transcrierea exactă a cambiei precum și a celorlalte acte din care rezultă suma datorată, iar portărele odată cu acestea comunică în somație și numărul jurnalului prin care cambia s'a investit cu formula executorie. În ceea ce privește averea ce se urmărește, sub regimul noii legi a cambiei, indicația averii nu se face prin cererea, prin care se cere investirea cu formula executorie, ci creditorul indică aceasta în cererea către portărei, așa cum cere reg. portăreilor. Dacă în fapt aceasta nu se întâmplă, vina nu o poartă art. 61, ci partea care în cererea către portărei nu indică averea ce vrea să urmărească. În genere însă instanțele judecătorești, prin instrucțiuni către portărei, au grijă ca și această condițiune să se îndeplinească.

Astfel fiind, pentru considerațiunile de fapt și de drept expuse mai sus, credem că întrucât fericita inovație, introdusă prin art. 61, în Dreptul cambial Român satisface cu prisosință cerințele legii execuției din Ardeal, nu trebuie a se critica aceasta inovație, ci suntem datori a aduce mulțumiri legiuitorului, pentru eforturile făcute de a ajunge cu un ceas mai de vreme la unificarea legislației, unificare ce este de dorit în toate materiile.

C. C. Poboran, magistrat
Târgu-Mureș

Cambia, titlu executor

În numărul trecut, am făcut loc în această revistă articolului Dlui Dr. Iosif Rothman care avea titlul de mai sus. Acest articol l'am socotit demn de a fi publicat, nu numai din punct de vedere al modului cum Dl. Dr. Rothman tratează chestiunile juridice, ci și din onoare dar și din punct de vedere al practicii procedurale, ce începe să-și facă drum, față de inovația legii cambii.

Ne pare bine că articolul Dlui Dr. Rothman, a avut efect, căci ca întâmpinare avem, pentru numărul de față, un articol, în aceeași chestiune, a Dlui Judecător C. C. Poboran, care ne arată o altă variantă a practicii și a modului de a înțelege procedura decurgând din investirea cambii cu formula executorie.

Să îmi fie permis, a pune la punct această chestie, întrucât mă vor ajuta cunoștințele mele juridice, și o practică procedurală însușită, atât în vechiul regat, cât și aici în Ardeal.

Avem o lege de unificare a cambii, deci care se impune peste întreg teritoriul României Mari. Chestiunea care se impune, este modul cum se vor împăca dispozițiile legii cambiale, cu re-

gulile procedurale, rămase în vigoare, încă, în diferitele părți ale țării.

Cum a înțeles legiuitorul, să împace, diferitele cerințe procedurale din țară?

Pentru ca să răspundem la această întrebare, vom căuta mai întâi să vedem care este procedura de urmat pentru investirea cu formula executorie, și apoi aceia de execuție pe baza titlului investit cu formula executorie, în vechiul regat, unde există deja această procedură și pe care, de sigur a avut-o în vedere, legiuitorul care a întocmit legea cambială.

În vechiul regat, pentru ca o hotărâre judecătorească, să se poată executa, trebuie să fie investită cu formula executorie prevăzută de art. 135 pr. civ.

În ce constă această formalitate?

Partea câștigătoare, în posesia unei copii, după hotărârea judecătorească ridicată la valoare de drept (definitivă), face o cerere înscris, adresată instanței dela care emană și unde a rămas definitivă, prin care solicită investirea cu formula executorie conform art. 135 pr. civ. (timbrată conform art. 6 p. 12 l. timb.). Instanța constatând că hotărârea îndeplinește condițiile de a fi investită cu formula executorie, dă o încheiere prin care încuviințează cererea sau dacă nu îndeplinește condițiunile, respinge cererea.

Bazat pe această încheiere, greșea scrie formula executorie pe hotărârea prevăzută de art. 135 și anume: Deasupra copii hotărârii, deci în capul primei fețe, scrie:

NOI CAROL II,

cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României, la toți de față și viitori sănătate.

La sfârșitul textului hotărârii și sub semnăturile judecătorilor și greșierului se scrie:

Dăm putere și poruncim, agenților administrativi să execute această hotărâre; procurorilor să stăruiască pentru a ei aducere la îndeplinire. Spre credință semnăm, (urmează semnătura judecătorilor și greșierului, care au semnat încheierea de admiterea investirii, nu alții).

Hotărârea așa investită, se liberează celui care a făcut cererea de investire sau împuternicitului său, semnând de primire în josul încheierii de admitere a cererii de investire.

Odată în posesia hotărârii așa investită și care poartă numele de titlu executor, partea în folosul căreia s'a acordat un drept, face o nouă cerere (timbrată conf. art. 12 p. 2 l. timb.) prin care cere executarea asupra averii debitorului. Instanța dă o încheiere prin care autoriză executarea și îndrumă, pe agentul de urmărire competent să procedeze la executare.

Pe baza acestei încheieri, instanța printr-o adresă, face cunoscut portăreilor, deci agenților de execuție să procedeze la executare, înaintându-le și titlul executor.

Portăreii (agenții de urmărire) la stăruința părții interesate, adresează o somație, debitoru-

lui (și avertizează) înscris, (timbrată conf. art. 7 p. 7 l. timb.), prin care se pune în vedere, debitorului, să plătească datoria, alăturând în copie titlul executor (hotărârea condamnatore investită cu formula executorie). Această somație se înmânează debitorului prin înmanator.

Dacă debitorul nu plătește, și a trecut o zi dela înmânarea somațiunii, execuția poate începe, conform regulilor procedurii execuționale. Toate acestea în baza art. 388 p. civ. rom. care zice: „Cu cel puțin o zi înainte de orice execuție, **agentul ce are să execute** va face o somație datornicului, la care se va alătura și copia titlului ce se execută.”

Formalitățile arătate mai sus le prevede legea și pentru actele autentice.

Acum, în fine prin legea cambială, se prevede investirea cu formula executorie și a cambii ajunse la scadență. Natural, în vechiul regat se va proceda cu cambia la fel ca și pentru hotărârile definitive și actele autentice, după cum am văzut mai sus.

*

Investirea cu formula executorie a cambii este o inovație și pentru vechiul regat, ca și pentru celelalte părți ale țării cu legi deosebite.

Procedura de urmat în Ardeal, față de dispozițiile art. 61 din legea cambială care este o lege de unificare, va fi cea pe care am semnalat-o mai sus că există în vechiul regat pentru hotărâri și acte autentice, atât numai că în loc de cuvântul „hotărâre” se va scrie cuvântul „cambie”. În loc de copia hotărârii va fi copia cambii. Cererea de investire; încheierea instanței; că aprobă sau nu cererea de execuție; încheierea de încuviințarea execuției, se vor face la fel cu cele arătate mai sus pentru hotărâri.

Ne vom opri la somație și vom explica mai pe larg acest act procedural.

Somația adică invitarea cu sancțiuni, a debitorului ca să plătească datoria, este un act procedural necunoscut în procedura execuțională din Ardeal. Aci, executarea începe direct fără să se aștepte debitorul, deci prin surprindere. Că este bine sau nu, nu voi discuta, căci pe lângă faptul că se pot aduce argumente și pentru surprindere și pentru avizare, dar această discuție, nu-și mai are rost față de cerința actualei legi a cambii.

Din modul cum este redactat art. 61 din legea cambială, vedem că legiuitorul a fost predominant de cerințele procedurale din vechiul regat, când a trecut în art. 61 oare cari reguli de procedură. Așa se explică pentru ce, fără ca să prevadă că executarea va fi precedată de o somație de plată, dispune deadreptul indicațiuni relative la ceace trebuie să cuprindă somația. După procedura execuțională din vechiul regat, după cum am văzut, somația este premergătoare a ori cărui act real de execuție, ba ceva mai mult este considerat ca primul act al execuției întrucât emană dela agentul de urmărire.

Rămâne să vedem totuși, dacă acest act procedural numit „somație”, poate fi alăturat, procedurii de execuție existentă în Ardeal, pentru

că principiul unificării, să nu sufere stânjenire.

Mai întâi de toate acest act procedural, (somația) **nu poate fi înlăturat** pentru că de el se leagă dreptul acordat de lege, debitorului cambial de a fi avizat și deci dreptul de a preîntâmpina începerea reală a execuției, plătind; drept în baza căruia s'ar putea cere anularea execuției, dacă ar fi călcat.

Afară de aceasta, dela momentul primirii somațiunii începe preculsivitatea termenului de opoziție la executare (art. 62).

În al doilea rând, este de principiu că o lege nouă abrogă prin dispozițiile ei, orice dispoziție contrară din legea veche corespunzătoare; ba chiar trebuie să primească orice complectare impusă de legea nouă, căci este de presupus că legiuitorul care a făurit legea cea nouă a cunoscut legea cea veche și și-a dat seama în ce măsură poate fi împăcată cu legile deja existente. Că s'a avut în vedere acest principiu rezultă din art. 109 al 4 și 112 din legea cambială.

*

Să vedem acum dacă în practică, se poate introduce în procedura de execuție ardeleană, somațiunea.

Ni se pare că nici nu poate fi discuție.

Portărelul sau oricare alt agent de urmărire odată în posesia ordinului de executare și înainte de a se duce la debitor ca să-l execute prin surprindere, va adresa debitorului somațiunea scrisă în sensul următor:

Somațiune

Noi (numele agentului de urmărire) în baza adresei Nr. (a instanței cutare) și a actelor aci transcrise (cele enumerate de art. 61 al 6) vă somăm ca în termen de cel mult o zi dela primirea prezentei somații, să achitați suma de . . . la mâna Dlui . . . contrariu vom proceda la sechestrarea averi Dv. (urmează transcrierea în copie a actelor enumerate de art. 61 al 6 l. cambii).

Se alătură în copie titlu executor, (urmează apoi semnătura agentului de urmărire).

Această somație va fi înmănată debitorului conform normelor generale de înmânare. Numai după această somațiune și după trecerea unei zile dela înmânarea ei, se va putea începe execuția așa după cum prevede procedura execuțională din Ardeal.

Toate acestea se vor face potrivit art. 388 și 389 din procedura civilă, care implicit trebuiesc să fie avute în vedere fiind texte care reglementează somațiunea și prin forța lucrurilor sunt extinse și în Ardeal.

Art. 388. — „Cu cel puțin o zi înainte de orice execuție, agentul ce are să execute va face o somație datornicului, la care se va alătura și copia titlului ce se execută”.

Art. 389. — „Dacă creditorul a lăsat să treacă un an dela somație fără a executa, el nu mai poate executa decât după o nouă somație de executare la care nu mai trebuie alăturat titlu ce se execută”.

„În caz de contestație la executare, termenul

de un an va începe a curge dela data hotărârii prin care contestația este definitiv judecată”.

Pentru că este vorba de un termen pe zile, nu trebuie uitată dispoziția din legea accelerării judecăților, care spune că ori de câte ori este vorba de termenul exprimat în zile se înțeleg zile libere. (art. 51 l. acc.)

E de remarcat că legea cambii prin art. 61 aliniatul 4, pune o **restricțiune**. Oprește apelul contra încheierii prin care se ordonă investirea cu formula executorie a cambii. Nu însă, în ce privește încheierea prin care s'ar respinge investirea.

E și natural. Singura parte interesată la neregulată investire, este debitorul, care are ocazie să semnaleze neregularitatea atunci când poate face opoziție prevăzută la art. 62 adică opoziția la executare în termen de 5 zile dela primirea somației de plată.

Când însă cererea de investire, a fost refuzată posesorului cambii, dela sine se înțelege, că lui nu-i poate fi refuzată calea de atac, conform dreptului comun.

O inovație a legii cambiale este aceea, că dispune ca în somație să fie transcrisă copia **cambii sau a protestului, precum și a celorlalte acte din care rezultă suma datorată**.

Nu știm, ce a putut să determine pe legiuitor la această dispoziție, căci de fapt copia cambii se găsește în copia titlului executor alăturată somației pe care agentul urmăritor este obligat să o înmâneze față de dispoziția art. 388 pr. civ. rom.

O inovație interesantă însă, rămâne transcrierea celorlalte acte din care rezultă suma datorată. Aceasta înseamnă că legiuitorul a ținut ca debitorul să fie bine lămurit asupra datoriei. Poate s'a gândit mai ales la cambiile de acoperire, copiile de pe registre etc. Dar e lesne de înțeles, că în cazul acesta somația, ar deveni un adevărat dosar. Credem că această parte va cădea în desuetudine, căci și așa cu ocazia opoziției, se va putea face această justificare din partea creditorului dacă debitorul voeste să o știe.

Somația nu ar putea fi declarată nulă, din lipsa acestei transcrieri, căci actele din care rezultă datoria, fiind numai explicarea originii datoriei, nu poate împiedica executarea, titlului cambial dacă debitorul nu atacă cu opoziție executarea, căle pe care este la largul lui să o discute dacă ar crede necesar.

Totuși trebuie să remarcăm că aceste acte, prin faptul că sunt cerute de art. 61 al 6 ca să fie transcrise în somațiune, vor îngreuna rapiditatea judecății, debitorul putând ori când, prin opoziția lui să ceară prezentarea acestor acte și discutarea lor, indiferent de strictetea art. 63 din lege.

Scriind aceste rânduri, ne-am gândit că la o unificare legislativă, trebuie adăogată și o unificare de formalități, căci nimic mai descurajant mai plictisitor chiar, pentru împričinați, când

fie transcrise în somațiune, vor îngreuna rapidi-proceda și a înțelege sensul legii.

Deaceea revista noastră își propune de a fi un îndreptar și un organ de propagandă pentru unificarea formalităților, ce trebuiesc alăturate, în special legilor de unificare.

I. Mănescu.

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1300 - 1934. Preș. Dnui Bănescu, consilier.

Contract de întreținere în folosul sofului și sofii averea transmisă fiind a sofului.

Când un contract de întreținere este oneros, când donațiune?

Dreptul rezervatorului, când se deschide și când se prescrie.

Renunțarea moștenitorului rezervator trebuie dovedită în fața instanțelor de fond, și atâta vreme cât ea nu s'a propus instanței de fond, nu poate fi o omisiune.

Chestiunea, dacă instanța s'a condus de alte criterii de cât cele propuse de reclamant pentru stabilirea quantumului cerut, nu mai prezintă interes din momentul ce și așa n'a depășit quantumul cerut.

Dispozițiile ordonanței No. 4420 din 1918 și art. 22 a legii notarilor publici din 1886 nu-și au aplicare când este vorba de executarea unei obligațiuni legale. Tot așa și dispozițiile art. 787-788 C. C. A.

Având în vedere că prin recurs, se critică soluția instanțelor de fond susținându-se prin motivul I de casare că instanța de apel în soluționarea cauzei n'a aplicat art. 396, 427 pr. civ. art. 951 c. c. a. la stabilirea prematurității acțiunii.

Că în susținerea acestui motiv, recurentul arată că pentru averea imobilă primită prin contractul dela 1 Septembrie 1921, s'a obligat față de Hordan Nichita-Cihorean și Maria Bojor să-i întrețină dându-le alimente, îmbrăcăminte, îngrijirea la caz de boală iar după moarte să-i înlărmânteze; — că față de Hordan Nichita și-a îndeplinit obligațiunea, până la moartea acestuia, rămânând a executa contractul mai departe față de Maria Bojor; Că potrivit art. 951 c. c. a. dreptul la rezervă, se deschide nu mai după moartea celui, care și-a transmis averea și deci în speță cât timp este încă în viață unul din ei — Maria Bojor — conform art. 396 și 427 pr. civ. acțiunea reclamantei este prematură, ea neputându-și valorifica încă dreptul la rezervă.

Considerând că **dreptul rezervatorului de a pretinde rezerva din averea donată, se deschide conform par. 951, c. c. a. imediat după decesul donatorului și se prescrie conform par. 1487 c. c. a. în termen de 3 ani,**

Considerând că în speță, instanța de fond a stabilit că recurentul Hordan Vasile, prin contractul de donațiune, din 1 Septembrie 1921, a primit averea dela Hordan Nichita Cihorean, care decedând la 30 Octombrie 1931, acțiunea intimitei față de averea acestuia, prin care pretin-

de porțiunea sa rezervată, fiind introdusă la 6 Iunie 1933 adică după decesul donatorului, nu este prematură.

Că deci Curtea de Apel, obligând pe recurent la plata rezervei, a făcut o bună aplicațiune a art. 951 c. c. a. iar dispozițiunile art. 396 și 427 pr. civ. sunt inaplicabile în speță.

Că așa fiind motivul I este nefondat.

Asupra motivului II prin care recurentul sustine că Curtea de Apel n'a aplicat dispozițiunile art. 864, 914, 916, 951 și 6 c. c. a. și 270 pr. civ. și astfel a ajuns la stabilirea că contractul dela 1 Septembrie 1921 este un contract de donațiune, când din desbateri și dovezile administrative, rezultă că este un contract de întreținere și deci un contract oneros.

Considerând că este stabilit prin o jurisprudență constantă că dacă din venitul averii transmise se poate acoperi cheltuielile de întreținere, transmisiunea făcută se consideră ca donațiune.

Considerând că în speță Tribunalul a stabilit ceiace acceptă și Curtea de Apel, că recurentul a primit dela tatăl intimatului, întreaga avere arătată prin acțiune și anume, o casă, grădină, și circa 15 jugăre pământ și că din veniturile acestei averi se poate întreține un om, la care Curtea mai adaugă că se pot întreține chiar doi oameni, fără a atinge capitalul.

Că față de această stabilire, care nu este tăgăduită prin recurs și față de citata jurisprudență, cu drept cuvânt instanța de fond, a calificat contractul de la 1 Septembrie 1921 ca un contract de donațiune, fără ca prin această să se fi săvârșit o violare a textelor de lege invocate prin motivul de casare.

Că deci și acest motiv este nefondat.

Asupra motivului III prin care se sustine că Curtea de Apel a violat dispozițiunile art. 269 și 273 pr. civ., prin aceia că a omis audierea martorilor propuși spre a stabili că defunctul Hordan Nichita, fiind în viață a oferit averea reclamantei mostenitoare rezervată, căreia i-a cerut în schimb să-l întrețină dar aceasta a refuzat, ceiace conform art. 768 c. c. a. constituie o renunțare la mostenire, refuzându-i orice ajutor, astfel că conform art. 768 c. c. a. Hordan Nichita a fost în drept să transmită averea celui care și-a luat obligațiunea de întreținere.

Considerând că acest motiv nu poate fi luat în considerare în considerare deoarece chestiunea renunțării la mostenire și a desmostenirii, n'au fost invocate în instanța de apel și nu s'au propus nici martori pentru stabilirea acestora.

Asupra motivului IV, prin care recurentul sustine prin partea I-a că instanța de apel în stabilirea cotei reprezentând rezerve, a violat art. 8 pr. civ., luând ca bază valoarea imobilelor din anul 1931 și nu valoarea pe care ele au avut-o la data intentării acțiunii în anul 1933, care după expertiza admisă este de 89.000 lei.

Că s'au violat și dispozițiunile art. 394 pr. civ. conform cărora obligarea părții nu poate trece peste cererea reclamantului ori reclamanta în apel a cerut stabilirea rezervei pe baza valo-

rii imobilelor dela data intentării acțiunii în anul 1933 iar nu în anul 1931 cum a procedat Curtea.

Considerând că potrivit dispozițiunilor par. 394 pr. civ. condamnatiunea nu poate trece peste petit.

Că în speță însă, reclamanta a cerut în apel ca recurentul pârât să fie obligat la plata sumei de 52.000 lei, aceasta fiind jumătate din media valorii din anul 1933 după cum a fost stabilită de experți, iar Curtea a admis suma de 51.250 lei, după valoarea de 102.500 lei stabilită de experții Parasca Nicolae și Ștefan Vasile, în anul 1931.

Că prin urmare n'au fost violate dispozițiunile art. 394 pr. civ. căci condamnatiunea recurentului la plata sumei de 51250 lei nu trece peste petit iar pe de altă parte această sumă fiind chiar mai mică decât media valorii din anul 1933, recurentul nu are nici un interes a se plânge că nu s'a stabilit rezerva după valoarea imobilelor, pe care au avut-o în anul 1933.

Că deci nefiind vorba de violarea art. 394, pr. civ. iar art. 8 referindu-se la stabilirea jurisdicției iar nu la stabilirea quantumului rezervei, este inaplicabil în speță, astfel că și motivul acesta este nefondat.

Având în vedere și partea II-a a motivului IV prin care se sustine că tot în stabilirea rezervei, instanța de apel a violat și dispozițiunile art. 787—788 c. c. a. conform cărora tot ceiace rezervatarul a primit din averea defunctului, se socotește și se scade din rezervă, ori reclamanta a primit două imobile în valoarea de 5500 lei, sumă ce n'a fost scăzută din rezervă, deoarece instanța de apel a stabilit că imobilele au fost date de defunct, nu fiicei sale reclamanta, ci mamei ei, ceiace este inexact căci din dovezi rezultă că ele au fost date reclamantei ca zestre și deci trebuiau scăzute din rezervă.

Că de altfel față de dispozițiunile ordonanței Nr. 4420—1918 nici nu puteau fi donate soției sale fără un act scris iar față de dispozițiunile art. 22 din legea notarială din 1886, transmisiunea trebuia făcută prin act notarial, ori în speță nu există un astfel de act.

Considerând că Tribunalul a stabilit în fapt că imobilele au fost transmise de către defunctul Hordan Nichita mamei reclamantei pentru întreținerea fiicei lor — reclamanta — întrucât soții trăiau separat și că aceasta întreținându-si fiica din mijloacele sale proprii, cu ocazia căsătoriei reclamantei, i-a dat ca zestre cele două imobile.

Că instanța de apel își însușește această stare de fapt precizând că imobilele au fost date mamei reclamantei, cu drept de proprietate pentru că ani de-a rândul a întreținut pe fiica sa.

Considerând că această stare de fapt, nefiind atacată prin recurs, că ar fi stabilită prin denaturare, rămâne definitiv stabilită că imobilele au fost date mamei reclamantei așa că nu puteau fi scăzute din rezervă.

Că pe de altă parte, chiar în ipoteza că imobilele au fost transmise direct reclamantei, nu

rezultă de nicăeri că transmisiunea s'ar fi făcut de defunct, cu titlul de zestre, ci pentru întreținerea reclamantei, la care defunctul ca tată era obligat a contribui și prin urmare sunt inaplicabile atât art. 787—788 c. c. a., cât și dispozițiunile ordonanței Nr. 4420—1918, și art. 22 din legea notarială din 1886.

Că dar și această parte a motivului este nefondată.

Jurisprudențe comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. Nr. 1946/984. Președenția Dlui V. Erbiceanu Cons.

Faliment. Tribunalul poate reduce cheltuielile și onorariul curatorului dacă sunt exagerate, chiar și în cazul unei convențiuni între curator și consiliul falimentului.

Curatorului nu i se aplică tariful onorariului avocatului.

Având în vedere că recurentul se plânge de violarea textelor de regulament invocate, săvârșite de Curtea de Apel, prin aceea că nu s'a desemnat înainte un raportor și nu s'a afișat pe tablele de publicațiuni ziua de judecată.

Considerând că este exact că prin art. 134 din regul. de funcționare al Tribunalalelor, text care în baza art. 39 din regulamentul de funcționare al Curților de Apel se aplică și în procedură de apel se prevede că în afacerile care se judecă în Camera de Consiliu dacă în asemenea afaceri a fost numit raportor, termenele de judecată se vor afișa pe o listă, pe tabela de publicațiuni a instanței cu opt respectiv trei zile înainte de ziua în care afacerea urmează a fi judecată.

Considerând însă că în speță recurentul nu a dovedit cu nimic că afișarea termenului nu s'a făcut și că raportul nu a fost desemnat și nici din Decizia Curții de Apel nu rezultă aceasta, ceiace denotă că aceste cerințe de procedură au fost îndeplinite în conformitate cu textele din regulamentul citat.

Având în vedere că recurentul se plânge de violarea și reaua aplicare a art. 103 din legea falimentară, de aplicarea unor articole străine de firea pricinei și de rea interpretare a convenției intervenită între părți susținând în esență că Tribunalul nu putea reduce onorariul — în conformitate cu art. 103 din legea citată — decât numai în cazul că nu ar fi intervenit o convenție între curator și Consiliul falimentar ceea ce nu este cazul în speță, că pe de altă parte onorariul pretins i se cuvenea și după tariful minimal de onorariu al avocaților care se aplică și cu privire la curatorul de masă unde activitatea depusă este pur avocațială.

Că deasemeni instanța de fond a dat o rea interpretare convenției dintre părți și prin care se stabilise deja suma ce i se cuvine în calitate de curator de masă falimentară.

Considerând că potrivit art. 103 din legea falimentară, Tribunalul poate să reducă cheltu-

lele și onorariile dacă le vor găsi exagerate nu numai — cum susține recurentul — dacă nu a intervenit nici o convenție între curatorul de masă și consiliul falimentar, ci și în acest din urmă caz dacă suma convenită este prea mare în raport cu averea masei falimentare și cu activitatea depusă.

Că această interpretare rezultă din litera textului de lege care prevede că această învoială trebuie să fie totuși aprobată de instanță și este firesc că Tribunalul fiind instanța de supraveghere și control a operațiunilor falimentare este singur în măsură să aprecieze în mod obiectiv activitatea acestui curator numit de ea în raport cu averea pe care o administrează ținând seamă și de interesele creditorilor.

Că deci Curtea de Apel bine a decis că în conformitate cu art. citat, onorariul curatorului putea fi fixat de instanță după apreciere deși între părți intervenise deja o convenție și procedând astfel nu a violat și nu a dat o rea interpretare textului de lege invocat.

Că deci Curtea de Apel bine a decis că în re a unor articole străine de firea pricinei aplicabil în cauză fiind numai art. 103 din legea citată astfel că recurentului nu i se poate aplica tariful minimal de onorarii al avocaților căci acest tarif deși privește și chestiunile în materie falimentară pentru circumscripția Cluj unde cade și Tribunalul Someș totuși el nu se poate aplica decât numai în cazurile în care a intervenit un raportor direct între client și avocat, nu însă și în cazul ca în speță unde curatorul de masă își exercită funcțiunea sa ca un auxiliar al instanței de fond și în urma delegației primite dela aceasta.

Că de asemeni este nefondată și obiecțiunea cu privire la reaua interpretare a convenției dintre părți pentru că instanța de fond examinând și această convenție găsește că suma convenită este prea mare în raport cu activitatea depusă de curator ținând seamă și de averea falimentară; că această interpretare este de atributul suveran al instanței de fond necensurabilă de această Inaltă Curte.

Având în vedere că recurentul susține că Tribunalul nu motivează de ce nu a aprobat convențiunea intervenită între părți săvârșind o nemotivare; că deasemeni a săvârșit și eroare grosieră de fapt întrucât onorariul pretins era justificat de activitatea pe care a depus-o în urma căreia activul masei falimentare s'a mărit.

Considerând că în speță instanța de fond pentru a fixa taxa convenită curatorului de masă motivează că suma convenită prin transacție este prea mare în raport cu averea masei falimentare și cu activitatea depusă de acesta și o reduce după apreciere în conformitate cu art. 103 din legea falimentară.

Că procedând astfel instanța de fond și-a motivat suficient hotărârea sa astfel că nu poate fi vorba de nemotivare; Că nu poate fi vorba nici de o eroare grosieră de fapt întrucât constatările pe cari le face instanța de fond concordă cu actele dela dosar; astfel că motivul I de

recurs punctul d și III suplimentar sunt nefondate și prin consecință recursul urmează a fi respins.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. N. 2025—934. Președinte: O. Băleanu, cons.

Incetarea de plăți. Starea de concordat preventiv nu constituie o probă de incetarea plăților a comerciantului.

Exercițiul dreptului de retențiune prevăzut de art. 309 al. II c. com. este condiționat de incetarea plăților comerciantului.

Având în vedere, că prin motivul de casare recurenta se plânge de omisiunea esențială, violarea art. 267, 270 pr. civ. și exces de putere săvârșită de Curtea de Apel prin aceea că nu se pronunță asupra mijlocului de apărare prin care susținea că intimata la data exercitării dreptului de retențiune nefiind în posesia titlurilor de rentă întrucât le-a împrumutat nu putea să exercită acest drept, lipsindu-i posesia titlurilor.

Considerând că este necontestat după art. 309 alin. I cod. com. că creditorul poate să-și exercite dreptul de retențiune în ce privește creanțele sale exigibile ce derivă din actele de comerț, și asupra titlurilor debitorului său, cari au consimțământul acestuia au ajuns în mod efectiv în posesiunea sa;

Considerând însă că în ce privește posesiunea prevăzută de acest text și considerată de legiuitor cu o condiție esențială a exercitării dreptului de retențiune, este indiferent dacă creditorul exercită el singur posesia lucrului sau altul în numele acestuia — pe de altă parte ea nici nu trebuie să fie continuă, fiind indiferente și situațiile de fapt prin care a trecut lucrul din momentul intrării în posesiunea creditorului, trebuind să subsiste posesia numai în momentul când creditorul își exercită dreptul de retenție;

Considerând că însăși recurenta susține că titlurile în chestiune au fost reprimate de intimată la 26 Februarie 1932, zi care conchide cu data exercitării dreptului de retențiune al intimatei;

Că astfel fiind motivul I de casare este neîntemeiat;

Având în vedere, că prin motivele II și III de casare se invoacă violarea art. 1, 14, 21, 42, legea concordatului preventiv, art. 57 pct. 4, 244 cod. fal. art. 309, 310 cod. com. art. 270 proc. civ. și exces de putere săvârșite de Curtea de Apel prin argumentarea că introducerea cererii de concordat implicând în sine din partea debitorului (recurenta) recunoașterea încetării plăților intimata era în drept să exercite dreptul de retențiune și după deschiderea concordatului de beneficiul căruia se bucură numai comercianții cari sunt în incetare de plăți.

Considerând că art. 309 alin. III, cod. com. recunoscând dreptul de a exercita dreptul de retențiune și asupra creanțelor neexigibile, exercitarea lui îl condiționează printre altele și de faptul că debitorul comerciant să fie în incetare

de plăți, împrejurarea care însă urmează și necesită de a fi dovedită de partea ce se prevelează de ea;

Considerând însă că cererea relativ la acordarea beneficiului legii concordatului preventiv, nu poate echivala și constitui o recunoaștere a încetării plăților, cum în mod eronat motivează Curtea de Apel, deoarece din întreaga economie și spiritul legii concordatului preventiv, din expunerea de motive, cu care a fost însoțită această lege, și din debaterile parlamentare, care au avut loc cu ocaziunea votării pe articole a acestei legi, rezultă că legea concordatului onest dar nenorocos, puțința de a-și salva comerțul său, în conducerea căruia nu are nimic să-și re-proșeze, evitând falimentul, ale cărei consecințe înseamnă ruina complectă economică și morală a comerciantului de bună credință, deci spiritul legii concordatului presupune un comerciant, care prevede că nu mai putea face față obligațiilor sale într'un timp apropiat, din care cauză pentru a nu aștepta evenimentele, face o cerere de concordat.

Că așa fiind, instituția concordatului preventiv diferând de faliment, a cărei deschidere după art. 244 cod. fal. este în funcțiune de incetarea plăților de către comerciant sau societatea comercială, singura împrejurare că un comerciant a făcut cererea de concordat preventiv, nu poate constitui o recunoaștere și nu echivalăază cu faptul încetării plăților în sensul art. 309 cod. com. și art. 244 cod. fal. și ca atare unei asemenea cereri nu i-se poate atribui efectele și consecințele încetării de plăți cerută ca o condițiune esențială pentru exercitarea dreptului de retențiune a comerciantului asupra creanțelor neexigibile, trebuind că pretinsa stare a încetării plăților la data cererii de concordat să fie dovedită cu alte mijloace de probă.

Că în asemenea condițiuni și întrucât Curtea de Apel a hotărât altfel, motivele II și III de casare sub acest raport conexe, sunt întemeiate, recursul urmează a fi admis, și a se casa în acest punct decizia atacată, respingându-se motivul I de recurs, fără a se mai examina ca inutil în urma casării restul motivului III de casare.

Văzând și cererea de cheltuieli de judecată și apreciind.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. No. 1122—1934. Președinția Dnui O. Băleanu, Cons.

Asociație în participație. — Societatea în nume colectiv, — deosebiri între aceste două acte.

DELIBERAND.

Având în vedere că recurentul pune în discuțiune natura asociațiunii intervenită și anume dacă are o asociațiune în participație sau o societate în nume colectiv.

Având în vedere că asociațiunile în participație dau naștere pentru unul sau mai multe acte de comerț, dinainte precizate, pe câtă vreme la societățile în nume colectiv nu se limi-

tează activitatea lor, ci ele tind să facă un număr nedeterminat și nedeterminabil de acte de acte de comerț.

Considerând că față de susținerea recurentului, că venitul aranjărilor de înmormântări, se varsă asociațiunii, rezultă că este bine făcută constatarea Curții de Apel, că asociațiunea pe lângă valorificarea lemnului de lucru transformat și prelucrat în obiecte de artă, se ocupă și cu aranjarea de înmormântări, cari necesitau cumpărarea și deci revânzarea a o multime de lucruri din comerț, astfel că se face acte de comerț nedeterminat.

Că față de această constatare, urmează că în mod juridic Curtea de Apel a găsit în fața unei societăți în nume colectiv.

Considerând că nu e nimic de obiectat în contra argumentării Curții de Apel, că Societatea fiind înființată pe termen de 10 ani, termen ce în momentul intentării acțiunii nu are trecut, reclământul nu putea să ceară prin acțiune plata părții sale, întrucât nu s'a produs asentimentul tuturor asociaților.

Că în cursul procesului termenul de 10 ani împlinindu-se și societatea fiind disolvată prin trecerea acestui termen, conform art. 108 c. com. urma să fie cerută lichidarea;

Că părțile n'au căzut de acord asupra continuării comerțului sub o formă oarecare, nici asupra modului de repartizare a averii societății și nu au înțeles să înlăture lichidarea, că în speță, fără lichidare nici nu se putea determina porțiunea, ce s'ar fi găsit reclamantului.

Considerând că este indiferent dacă reclământul putea sau nu să denunțe concordatul anterior expirării celor 10 ani, societatea având să fie considerată de timp nedeterminat, deoarece și într'un caz și în altul asociatul retras pentru a-și lua partea sa socială, trebuie să recurgă la procedura lichidării, ceiace în speță recurenta nu a cerut;

Că deci, Curtea de Apel în mod corect a respins acțiunea recurentului așa că recursul în întregire cată a fi respins.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată Curtea le fixează la suma de 6000 lei.

Jurisprudențe Procedurale

O Opinie separată

In fapt.

Lucrătorii dela o fabrică, dau în judecată pe patronul lor, pentru că au fost concediați fără preaviz la Judecătoria de Ocol. Judecătoria le admite cererea. Se face apel la Tribunal. Tribunalul constată că între timp s'a înființat judecătoria de muncă, și din oficiu scoate din vigoare hotărârea judecătoria de Ocol și dispune ca afacerea să fie trimisă judecătoria de muncă.

Contra sentinței Tribunalului, se face recurs.

Dosarul este trimis Judecătoria de muncă care fără să ție seamă de prezența la dosar a recursului, cu toate că îl știa că este acolo, și înlăturând și protestul recurentului, judecă cauza.

In drept.

În principiu, instanței de fond nu-i este permis să nu trimeată dosarul în care se află recursul îndreptat în contra hotărârii fondului la instanța de recurs, fie oricât de urgentă judecarea cauzei și oricât de tergiversant s'ar părea recursul făcut, așa după cum a motivat Judecătoria de muncă abaterea dela acest principiu.

Aceasta, pentru respectarea competenței materiale (atribuții) a instanțelor și pentru o bună administrare a justiției.

Este drept că procedura ardéleană declară inadmisibilă calea de atac contra hotărârii Tribunalului care decide că afacerea se ține de atribuțiunea (competența materială) Judecătoria de Ocol (Art. 11), sau că este de competența (vel loci) a aceleiași instanțe (Art. 53 al. 3), însă pe lângă că această inadmisibilitate trebuie să o decidă instanța superioară, apoi nici nu este cazul acestor articole, căci tribunalul nu a decis că judecătoria de ocol este competentă, ci judecătoria de muncă, care este o jurisdicție specială și de o procedură de asemenea specială. În cazul de față urma să se aplice art. 180 punctul 1 proc. civ. nu art. 50 cum a făcut Tribunalul; aplicare greșită și din punctul de vedere, că în speță, era vorba de competența materială (atribuție) nu de competența vel loci la care se referă articolul 50.

Este drept de asemenea că în procesele unde este cazul de a se aplica art. 180 pr. civ. instanța poate ca fără considerare la calea de atac, să intre în judecata fondului; însă acesta numai în cazul când s'a respins excepțiunea invocată, sau aplicată din oficiu, (art. 181 al. 3 și 499 al. 3) iar nu și atunci când se admite (art. 182 al. 1).

În speța de față Tribunalul, hotărâse că nu judecătoria de ocol era competentă (ratione materiae), ci judecătoria de muncă, deci Tribunalul a hotărât desinvestirea sa și a instanțelor ordinare și în cazul acesta recursul devenea admisibil nu numai potrivit procedurii civile, dar și potrivit art. 24 al. 3 legea Curții de Casație care prevede admisibilitatea recursului în caz de desinvestire.

I. Mănescu.

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1254/1934 Preș. dlui S. Tîpeliu, Cons.

Minoră devenind majoră prin căsătorie în timpul judecării procesului, ea trebuie chemată personal nu prin tutore.

Scindarea recursului. Admiterea recursului față de un recurent pentru motive proprii lui, nu împiedică descurtarea recursului față de celalt recurent din punctul lui de vedere.

Intervenirea la Sedria Orfanală pentru numirea u-

nui alt tutore, când minorii de sub aceeași tutelă, au interese contrarii, nu este obligatorie pentru instanța dacă nu se face dovadă contradictorie de interese.

Insuficiența titlului de proprietate nu este un motiv de a fi opozabil celui ce nu are nici un titlu.

Nu este exces de putere dacă instanța stabilește într'un proces de posesie și dreptul de proprietate, din momentul ce s'a făcut o cerere reconvențională.

Cine cere un venit al imobilului cere implicat și probarea acestui venit în caz de contestație și nu se poate imputa că a arătat prin acțiune probele.

Având în vedere că prin motivul I. de casare se impută Curții de Apel că ar fi violat art. 180 pct. 6. pr. civ. ard. prin aceea că a soluționat pricina fără a cita în instanță pe recurenta Stoica Rozalia născ. Pogan deși aceasta căsătorindu-se în 1928, a devenit majoră.

Considerând că în adevăr, în ședința dela 30 Sep. t. 1929 s'a depus la dosar extrasul din protocolul cununăților comunei Bejań, din care rezultă că recurenta s'a căsătorit că deși, în urma căsătoriei, recurenta a devenit majoră și trebuia citată personală, totuși, după cum se constată din actele dela dosar, aceasta nu a fost citată la nici unul din termenii următoare, nici personal, nici printr'un procurator autorizat de ea, ci numai prin fosta sa tutore, care nu mai avea calitatea de a o reprezenta.

Că, astfel fiind Curtea de Apel a judecat, fără ca procedura de chemare a acestei recurente să fie îndeplinită, așa că motivul I de casare fiind întemeiat, decizia atacată urmează să fie casată în ce privește pe recurenta Stoica Rozalia născ. Pogan iar pricina trimisă la aceeași Curte de Apel spre o nouă judecată, acordându-se recurenței și 1000 lei cheltueli de judecată apreciate, de Inalta Curte.

Considerând că motivul I de casare privind numai pe recurenta Stoica Rozalia, iar nu și pe recurentul minor Pogan Roman, celelalte motive de casare urmează să fie examinate numai cu privire la acest recurent.

Având în vedere că prin motivul II de casare se impută Curții de Apel, că ar fi violat art. 30 din legea XX 1877 prin aceea că a soluționat pricina fără ca în prealabil să fi intervenit la Sediția Orfană ca să numească pentru fiecare minor câte un curator, deoarece aceștia aveau interese contrare.

Având în vedere că recurenții nu au dovedit în cursul instanței că interesele lor ar fi contrare și nici astăzi nu arată în ce ar consta această contrarietate, ori în această situație Curtea de Apel nu a putut viola textul de lege invocat de recurent când nu a dispus ca pentru fiecare recurent să fie numit câte un curator distinct, așa că motivul II de casare nu este întemeiat.

Asupra motivului III de casare, prin care se impută Curții de Apel că ar fi violat art. 366 C. civ. a și ar fi comis un exces de putere prin aceea, că nu a respins acțiunea ca rău formulată, deși prin petitul ei se cerea predarea unor lucruri, pe când în cuprinsul ei se vorbește numai de niște imobile, apoi prin aceea că a admis ac-

țiunea posesorie, deși intimata nu era întăbulată în cartea funduară.

Considerând că prin acțiune intimata arătând care sunt imobilele a căror posesiune o pretinde și cerând ca recurenții să fie obligați a-i preda aceste lucruri, a preciza unde a ajuns obiectul acțiunii, și prin urmare instanța de apel nu putea să respingă acțiunea ca rău formulată, așa că partea I a motivului 3 de casare nu este întemeiată.

Considerând că potrivit art. 372 c. c. a. în cazul când reclamantul nu poate dovedi îndeajuns că este proprietarul unui bun, dar arată un titlu valabil și modul cum a ajuns în posesinea bunului va fi considerat proprietar față de orice alt posesor care nu poate dovedi nici un titlu sau numai un titlu mai slab pentru posesia sa.

Că întrucât în speță este constatat că intimata a dobândit imobilele în litigiu în baza unei testament valabil a defunctului său soț și a primit și hotărârea de trimitere în posesiune iar recurenții nu au nici un titlu Curtea de Apel a putut în baza citatului text de lege să admită acțiunea intimatului, deși aceasta nu are înscrisă în cartea funduară ca proprietară a imobilelor.

Că, dar partea II a motivului III de casare este de asemenea neîntemeiată.

Asupra motivului IV, de casare prin care se impută Curții de Apel că ar fi comis un exces de putere prin aceea că s'a pronunțat și asupra dreptului de proprietate asupra imobilelor în litigiu, deși prin acțiune se cere numai posesiunea lor.

Considerând că, pentru a soluționa acțiunea intimatului Curtea de Apel a examinat numai chestiunea posesiunii imobilelor în litigiu; iar dacă am intrat și în examinarea dreptului de proprietate, aceasta a făcut-o numai în baza cererii reconvenționale a recurenților, prin care aceștia pretindeau dreptul de proprietate asupra 2/3 din imobil.

Că, dar, motivul IV de casare este de asemenea neîntemeiat.

Asupra motivului V de casare, prin care se impută Curții de Apel că ar fi violat art. 5 și urm din legea XVI 1876 prin aceea că a examinat valabilitatea testamentului și a admis orecă cu martori, pentru a completa viciile de formă ale testamentului.

Considerând că recurenții pretinzând că testamentul pe care intimata își bazează pretențiunile sale nu este valabil, Curtea de Apel a fost autorizată să examineze testamentul spre a vedea dacă obiecțiunea recurenților este sau nu întemeiată.

Considerând că, în analiza testamentului făcut, de defunctul Pogan Aron, Curtea de Apel, acceptând motivele primei instanțe a constatat în fapt că aceasta îndeplinește toate condițiunile formale cerute de legea, XVI/1876; ori, această constatare fiind de atributul instanțelor de fond și nefiind atacată pentru denaturare,

scapă cnzurii Curtii de Casație și prin urmare și motivul V de casare este neîntemeiat.

Asupra motivului VI. de casare, prin care se impută Curtii de Apel că ar fi violat art. I din legea accelerării din 1925 prin aceea că a admis ca intimata să administreze în apel probe cu privire la venitul imobilelor deși prin acțiune nu a artătat dovezile de care voiește să se servească.

Considerând că intimata cerând, prin acțiune să i se dea cu titlu de venit, câte 4725 lei anual, iar recurenții contestând exactitatea acestei sume, Curtea de Apel a fost autorizată să-i admită proba cu experți pentru a dovedi quantumul despăgubitorilor, fără ca prin aceasta să violeze textul de lege invocată de recurent.

Că dar motivul VI. de casare fiind de asemenea neîntemeiat, recursul făcut de minorul Pogan Roman urmează să fie respins.

Apreciind și asupra cererii intimății Ruxanda Aron, Pogan născ. Triff de a i se acorda cheltueli de judecată Curtea le fixează la 2000 lei.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 66/ 925. Preș. dlui Th. Radu, Cons.

Execuția continuativă. Ea poate fi ordonată și înainte, ca prima execuție să se fi tranșat.

Cheltuielile ivite cu cererea de execuție continuativă, nu cad în sarcina urmăritului.

Cine trebuie să ordoneze execuția continuativă.

Având în vedere că din încheierea supusă recursului rezultă că în cauză de execuție silită, pornită de creditorul urmăritor Coloman Kunstler contra recurenței „Intreprinderile forestiere” Soc. Anon. din Cluj pentru suma de 472.831 lei, intimatul creditor urmăritor, a cerut, la 3 Noembrie 1932, ordonarea execuției silită continuative iar tribunalul Cluj secția IV-a prin încheierea (deciziunea No. 1208/1926 din 23 Septembrie 1933), admite cererea și ordonă execuția în favoarea intimatului pentru suma de 295.441 lei rest din capitalul neachitat și accesorii, asupra întregii averi mobiliare, efecte publice și creanțe de orice natură ale recurenței, pe care aceasta le-ar avea de primit dela Casierile publice, delegând corpul portăreilor de pe lângă acel tribunal spre a proceda conform legii;

Că declarând apel (recurgere) în contra acestei încheieri Curtea de Apel Cluj, S. II-a prin încheierea No. 1495, din 13 Ianuarie 1934, admite în parte apelul și reformând în parte încheierea tribunalului, înlătură ordonarea execuției asupra cheltuielilor stabilite pentru cererea de execuție continuativă, menținând celelalte dispozițiuni alocate de prima instanță.

Că, atacând cu recurs această încheiere, recurenta urmărită susține prin motivele de casare formulate că instanța de apel a violat dispozițiunile art. 117 al. 5 și ultim din legea execuțională prin aceea că greșit a ordonat execuția, în baza al. ultim din art. 117 L. E. referitor la cazul când urmăritorul cere ordonarea execuției continuative înainte de a se fi efectuat exe-

cutia dea ordonată”: că, deasemeni, greșit a aplicat și al. 5 din textul aceluiaș articol întrucât, deși acest text se referă la cazul când mai multe judecătorii au fost însărcinate cu efectuarea execuției însă această dispozițiune se aplică după cum indică chiar textul numai în cazul aliniatului a din art. 117 L; T., adică atunci când „executentul arată că creanța sa nu este acoperită prin obiectele luate sub sechestru prin execuția anterioară” ori — zice recurenta — în speță intimatul nici nu amintește de acest caz; că, în ipoteza când execuțiunea trebuie totuși ordonată în baza al. a din art. 117 L; E: ea poate fi ordonată numai de judecătoria competentă pentru efectuare iar nici de cum de tribunal.

Că, în fine, mai susține recurenta, Curtea de Apel a violat art. 85 și 84 din legea execuțională, deoarece dacă art. 83 se referă la ipoteza când se execută suma sau obiecte consemnate în depozit judecătoresc prin ordin de poprire eliberat de portărel, art. 84 conține o normă diferită, deoarece potrivit acestui text execuția se poate introduce asupra creanțelor, ce urmează a fi în casate dela casierile publice ori asupra sumelor depozitate la judecătorie cu omiterea portărelului.

Având în vedere că din încheierea adusă în recurs rezultă că instanța de apel pentru a soluționa în modul mai sus arătat apelul (recurgerea) introdusă de urmărită Soc. Anon. „Intreprinderile forestiere” motivează că, în specie nici nu se poate vorbi de aplicarea greșită a textelor al. a, b. și c din art. 117 L; E; — întrucât reclamantul nu a căutat a dovedi că „creanța sa rămăș neacoperită prin execuția efectuată anterior” sau că „mobilele sechestrate ar fi fost scoase de sub sechestru în total sau în parte prin proces de escindere sau ștergerea din consemnare”, ci sprijinindu-se pe dispozițiunile al. ultim din art. 117 L; E; conchide că urmăritorul intimat putea să ceară execuție de escontentare continuativă, mai înainte de a se fi efectuat execuția deja ordonată”, în care caz însă, potrivit dispozițiunilor aceluiaș aliniat, cheltuielile ivite cu redactarea unei asemenea cereri de execuție și efectuarea ei nu se pot stabili în sarcina urmăritului, — după cum dispune prima instanță; că, înlăturând și a doua obiecțiune formulată de apelanta, Curtea de fond motivează că dacă, potrivit al. 5 din art. 117 L; E: în cazul când mai multe judecătorii au fost însărcinate cu efectuarea execuției, execuțiunea continuativă urmează a fi ordonată de instanța care a acordat prima execuție” în specie se constată că nu s'a adus nici o atingere acestui text, deoarece execuțiunea efectuându-se în circumscripțiunile judecătoriilor urbane Cluj și mixtă Hedin, execuțiunea continuativă a fost ordonată de instanța care a ordonat execuția primă, adică tribunalul Cluj.

Că, în fine, în ce privește ultima obiecțiune referitoare la violarea art. 84 și 84 L; E: Curtea de Apel o înlătură ca neîntemeiată motivând că „poprirea efectelor și creanțelor s'a făcut în mod legal potrivit acestor texte”.

Considerând că, în adevăr, în conformitate

cu dispozițiunile art. 117 al. ult. L; E: urmăritorul poate cere ordonarea execuției continue și înainte de a se fi efectuat execuția deja ordonată în acest caz însă cheltuielile ivite cu cererea de execuție nu se pot stabili în sarcina urmăritului.

Că prin urmare Curtea de Apel a făcut o bună aplicațiune a textului art. 117 al. ult. L; E; când a decis în modul arătat mai sus;

Considerând că și în ce privește obiecțiunea a doua, instanța de apel a dat o bună interpretare art. 117 L; E; când a decis că **întrucât cu efectuarea execuțiunii au fost însărcinate două judecători, execuțiunea continuativă a fost bine ordonată de instanța care a ordonat prima execuție.**

Considerând în fine, că nu se poate susține că s'a violat art. 83 și 84 din L; E; deoarece dacă Curtea de fond conchide că execuțiunea s'a făcut în mod legal „chiar conform textelor invocate de urmăriitor”, soluțiunea instanței de fond se poate menține pe baze chiar numai a unuia din aceste două texte, acel al art. 83, care se referă la execuțiunea efectuată prin intermediul portărelului.

Că estfel fiind, pentru considerațiuni expuse motivele de casare nefiind întemeiate urmează a se înlătura și deci recursul a se respinge ca neîntemeiat.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a.

Decizia No. 3353/934. Președinte: N. Stănilă consilier

Penal, Afișarea termenului conform art. 409 al. III pr. pen.

DELIBERAND.

Având în vedere că prin motivul de casare recurentul susține că a fost judecat de către Curtea de Apel de fond fără să fi fost citat, adică își bazează motivul pe cauza de nulitate prevăzută de art. 385 p. 6. pr. p.

Considerând că instanța de fond săvârșește o asemenea nulitate în cazul când desbaterea principală a cauzei a fost ținută în absența unei persoane care conform legii, nu se poate înlătura sau fără prezența apărătorului în cauze în cari apărarea este obligatorie.

Având în vedere însă că, în speță, din încheierea Curții de fond din 22 Decembrie 1932 se constată că s'a dispus înștiințarea inculpatului despre termenul din apel și totodată și a apărătorului special.

Că astfel fiind și întrucât după **dispozițiunile art. 409 al III pr. penală această înștiințare se face pentru inculpat și apărător special prin afișare pe tablou de anunțuri dela Curtea de Apel a listei proceselor fixate pentru desbaterea principală în cursul săptămânii și în acelaș timp și prin scrisoarea recomandată, a cărei lipsă însă nu poate duce la nulitatea hotărârei, urmează**

ză că în speță procedura citării a fost în mod legal îndeplinită și deci recurentul nu se mai poate plânge de această chestiune.

Că deci motivul de casare este neîntemeiat.

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II-a.

Dec. No. 3311—1934. Preș. N. Stănilă consilier

Penal. Procesul verbal al deciziunii nefiind semnat de președinte aduce nulitatea hotărârei.

DELIBERAND.

Asupra recursurilor declarate de apărătorul public și inculpații Mihail Borca și Cricița Faur contra deciziunii penale No. 1044/1934 a Curții de Apel S. III-a prin care, anulându-se sentința primei instanțe, numiții au fost condamnați în modul următor:

1. Mihail Borca la 2 ani jumătate temniță grea în baza art. 50 nov. c. pen. 380 teza II, 381 p. 3, 383 al II teza II 91 cod. penal.

2. Cricița Faur la 1 an și jumătate reclusiune în baza aceluiași texte de lege dar cu aplicațiunea art. 992 cp. în loc de 91 con. penal.

Având în vedere că din examinarea procesului-verbal al desbaterii principale se constată că acest act este semnat numai de un grefier, fără să poarte semnătura președintelui complotului.

Considerând că, potrivit art. 332 pr. pen. procesul-verbal al desbaterii principale trebuie subscris de președintele desbaterii, grefier și eventual interpretat.

Că, în conformitate cu legea de organizare judecătorească, orice act judecătoresc este nul dacă nu este semnat de judecător și contrasemnat de grefier.

Că, astfel fiind și întrucât menționatul proces-verbal se constată că nu a fost semnat de președintele completului, astfel după cum prevede legea, prin această omisiune devine nul și atrage casarea hotărârii.

Că, dar, din oficiu urmează a se casa deciziunea atacată cu trimiterea cauzei la aceeaș instanță spre o nouă judecare.

Jurisprudențe la diverse legi

Curtea de Apel Cluj.

Deciziunea Nr. 192/934—35. Preș. I. Mănescu, Preș.

L. asandrii este de ordine publică și ca poate fi opusă ori când și ori cui. Debitorul nu poate fi forțat să nu beneficieze de moratoriul admis de lege.

Contra sentinței cu No. Ca. 2669/1933 a Trib. Someș, a făcut recurs pârâțul Man Iosif pentru următoarele motive:

„1. Tribunalul a violat procedura civilă și anume art. 234 P. c. 2. A violat art. 298 și 299 C. c. A, și în legătură cu acestea dând o interpretare greșită art. 1 lit. a legea pentru reglementarea datorilor agricole și urbane din 14 Aprilie

1933 și neaplicând art. 34 din regulamentul acestei legi; 3. Apoi aplicând greșit art. 424 și 425 P. c."

Tribunalul admitând apelul părții reclamante, a admis acțiunea obligând pe pârâțul Man Iosif ca în termen de 15 zile sub execuție să degrezeze pe speșele sale competențele imobiliare al reclamantei înscrise în coala fonduară B. 12. 13 și de sarcina de 7000 lei cap. și acc. înscrisă sub C. 13 prin decizia No. 1476—1932 și 2075—1933 c. f. favoarea institutului de Credit și Economii „Concordia”, iar în caz de refuz să depună în depozit judecătoresc suma de 10.000 Lei, sumă ce se va ordona la mâna avocatului reclamantei pentru a face degravarea pe cheltuiala pârâtului.

Ca să ajungă la această soluție, Tribunalul găsește că sarcina pemonială, în favorul institutului de Credit și Economii „Concordia” s'a făcut fără drept de pârât și contravine convenției de înstrăinare făcută în favoarea reclamantului, prin care, pârâțul și-a luat angajamentul să degrezeze imobilul în termen de doi ani.

Având în vedere, că recurentul între motivele sale, invoacă și motivul că instanța de fond nu a ținut seamă de faptul că el intră în categoria debitorilor agricoli și ca atare nu poate fi obligat să plătească datoria care este baza sarcinii a cărei ștergere se cere. Legea asanării acordându-i un moratoriu.

Având în vedere, că tribunalul pentru ca să înlătore excepțiunea ridicată de pârât, motivează, că legea arătată nu poate avea efect de cât între creditor și debitor, nu și față de reclamant.

Curtea

Lăsând, la o parte faptul că și reclamantul este un creditor, dar nu ține seamă de excepțiunea ridicată, ar fi să se nesocotească un favor acordat de o lege și încă de o lege care a căutat să impace interesul particular cu interesul social, deci o lege de ordine publică, al cărei efect trebuie să se producă față de ori ce persoană și oricând, A obliga pe pârât, dacă el îndeplinește condițiile legii de asanare, să plătească de îndată o datorie pentru care legea asanării îi acordă un moratoriu și un anumit fel de plată, este a-l forța să nu beneficieze de o dispoziție legală și a anihila o lege creată dintr'un interes superior. Așa fiind chestiunea dacă pârâțul din procesul de față intră sau nu în prevederile legii de asanare trebuia cercetată de instanța de fond la cerere și în consecință trebuia să fie luate în considerare consecințele legale. Nefăcând așa instanța de fond a violat principiul legii de asanare și hotărârea sa devine casabilă.

Având în vedere, că tranșarea acestui motiv de casare este peremptoriu în cauză, și ca atare face fără importanță discuția celorlalte motive de casare.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 545—938. Preș. V. Crăciunescu, Cons.

Acțiunea în contencios prin care se atacă ca ilegală

primirea unei demisiuni revocate, intră în dispozițiunile art. 1 iar nu art. 4 din Leg. Cont.

DELIBERAND,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs rezultă că: Curtea de Apel din Cluj, secția I, a admis acțiunea în contencios intentată de Paul N. Vasiliu contra Ministerului de Agricultură și Domenii, pe care l'a obligat să reintegreze pe reclamant în postul de secretar contabil cl. II, la stațiunea de ameliorarea plantelor din Cluj.

Că pentru a decide astfel, Curtea de Apel, examinând actele dela dosar constată și motivează că reclamantul Paul N. Vasiliu dându-și demisiunea și-a revocat-o mai înainte de a fi primită, așa că Ministerul a primit o demisiune inexistentă, deci în mod ilegal i s'a refuzat în urmă plata salariului considerându-l ca demisionat.

Că mai adaugă Curtea de Apel, în speță, acțiunea reclamantei nu este condiționată de stabilitatea sa în funcțiune deoarece ea nu se întemeiază pe dispozițiunile art. 4 din legea Contenciosului Administrativ ci pe art. 1 fiind vorba despre existența și primirea unei demisiuni voluntare din serviciu deci despre aplicarea dispozițiilor din Statutul funcționarilor publici privitoare la drepturile funcționarilor iar nu la o înlocuire ilegală din funcțiune, că după art. 1 din legea Contenciosului administrativ oricine se crede vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate dat cu călcarea legii, poate cere amânarea actului și repararea nedreptății ce a suferit, întentând acțiunea oricând iar nu în termen de 30 zile că atunci când se plânge în contra înlocuirii sale.

Având în vedere motivul I de casare astfel formulat:

I. Violarea dispoz. art. 4 legea contenciosului administrativ prin nerespectarea termenului de 30 zile.

Reclamantul în urma demisiunii sale în slujba ce deținea la stațiunea pentru ameliorarea plantelor a fost înlăturat din serviciu pe ziua de 1 Decembrie 1931 cu decizia atacată cu No. 9—1932. Această decizie o ia reclamantul la cunoștință în 29 Ianuarie 1932 după propria notare pe adresa Nr. 153 din 26 Ianuarie 1932 a institutului dela care fusese înlăturat în urma demisiunii sale.

După prevederile din art. 4 al. II, cererile în contencios se vor face în termen de 30 zile în cazul de înlocuire, mutare sau punere în retragere în contra legii a funcționarilor inamovibili legal numiți. Ori dela 29 Ianuarie 1932 până la 2 Martie 1932, data înregistrării acțiunii la Curte sunt tocmai 32 zile.

În consecință Curtea a violat dispozițiunile clare ale legii când nu a respins acțiunea ca tardivă, deși dispozițiunile sus citate ale legii sunt de ordine publică.

Considerând că în materie de contencios administrativ art. 1 din legea contenciosului pre-

vede că, oricine se crede vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate dat cu călcarea legii, poate cere anularea actului și repararea nedreptății ce a suferit, intențând acțiunea oricând, iar nu în termen de 30 zile ca atunci când se plânge contra înlocuirii sale.

Că întrucât în speță nu este vorba de o înlocuire ilegală din funcțiune a reclamantului — intimat ci despre existența și primirea unei demisiuni voluntare din serviciu, urmează că dânsul a putut face acțiune oricând conform dispozițiunii generale a textului citat.

Că instanța de fond, judecând tot astfel a făcut o justă aplicațiune a principiilor în această materie și n'a comis nici o violare de lege.

Că astfel fiind motivul I de casare este nefondat și față de cele mai sus expuse motivul II de casare devine fără interes, art. 4 combinat cu art. 8 din legea contenciosului administrativ, fiind cu totul inoperant în cauză din moment ce s'a arătat că acțiunea reclamantului se bazează pe art. 1 al aceleiaș legi.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 32/1934. Președinte S. Tipel cons.

Curator. Conform art. 22, par. 19 din leg. Timbrului acțiunile, apelurile și recursurile făcute de curator în materie succesorală nu sunt scutite de timbru.

DELIBERAND.

Asupra recursului făcut de Dr. Zamfir Sărăgea avocat, în calitate de curator al absenților Samuil Sanislo, Ion Gavril și Maria Purumșzky în contra deciziei civile No. 849—1934, dată la Curtea de Apel Cluj, secția III-a.

Având în vedere că potrivit art. 10 par. 1, lit. c, legea timbrului azi în vigoare, recursurile contra deciziunilor Curților de Apel sunt supuse la taxa de timbru de 600 lei coala.

Având în vedere că prezentul recurs introdus la 15 August 1934 este scris pe hârtie liberă, menționându-se de recurent, că este scutit de plata taxei de timbru conform art. 22, par. 9, și par. 48 alin. b, legea timbrului.

Având în vedere că decizia atacată cu prezentul recurs este dată într'un proces succesoral.

Considerând că întrucât prin art. 22 par. 19 nu sunt scutite de taxele de timbru acțiunile, apelurile și recursurile făcute de curatorii în materie succesorală, ci numai apelurile făcute de curatorii în materie de curatelă, urmează de aci că recurentul nu are drept la scutire de timbru în baza acestui text.

Că de asemenea nici în baza par. 48 alin b, nu are drept să pretindă scutire de timbru, deoarece acest text acordă scutire numai în cazurile prevăzute de legile al căror scop este asistența socială, ceiace nu este în speță, unde este vorba de un litigiu de drept comun, în materia succesiunii.

Că în afară de aceasta, nicăiri în cap. V din

legea timbrului, intitulat „scutiri” nu se menționează că recursurile făcute de curatorii absenților în procesele de drept comun, sunt scutite de plata taxelor de timbru.

Că așa fiind asemenea recursuri sunt supuse taxelor cuvenite de art. 10 legea timbrului.

Considerând că potrivit art. 42 din menționata lege a timbrului, dacă partea interesată nu va plăti până la primul termen de înfățișare, sau în cazul când s'a cerut un termen, până la termenul acordat de instanță, taxa de timbru lipsă pe cererea de recurs, instanța urmează să pronunțe nulitatea cererii.

Că așa fiind, prezentul recurs scris pe hârtie simplă, urmează a fi anulat ca netimbrat.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția I.

Decizia No. 1236/1934, Președinția E. Bănescu, Consilier.

Timbru. Când netimbrarea acțiunii, sau insuficiența ei timbrare se observă în apel, partea poate în această instanță complexa timbrul sau să ceară un termen în acest scop?

DELIBERAND.

Asupra recursului făcut de Pocol Rozalia căsătorită Crăciunaș, contra deciziei No. C. III, 3279—69/1932 din 21 Noemvrie 1932, a Curții de Apel din Cluj secția III-a, dată în cauză cu Banca „Albina” Institut de Credit și Economii, sucursala Cluj.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs, din care se constată că recurenta Pocol Rozalia, căsătorită Crăciunaș, a intentat acțiune înaintea Tribunalului Cluj, contra întîmiatei Banca „Albina” Institut de Credit și Economii, sucursala Cluj. Cerând radierea dreptului de ipotecă în scris în favoarea întîmiatei în cartea funduară No. 1067 a Comunei Cluj, pentru suma de 2.500.000 lei.

Că Tribunalul, constatând că acțiunea este timbrată numai cu 28 lei, prin deciziunea din 11 Ianuarie 1932, i-a dat un termen spre a-și complexa taxa de timbru, în conformitate cu art. 5 par. 1 din legea timbrului și cum recurenta nu s'a conformat acestei decizii, prin sentința dela 11 Aprilie 1932, a anulat acțiunea ca insuficient timbrată.

Că în contra acestei sentințe recurenta a făcut apel la Curtea de Apel Cluj, care prin deciziunea atacată cu recurs, a respins apelul menținând sentința dată de prima instanță.

Că spre a decide astfel, Curtea de Apel, constată în prim loc, că acțiunea de față nu intră în categoria celor prevăzute, de art. 5 par. 1 din legea timbrului și deci nu poate fi supusă impozitului proporțional și intrând în categoria cererilor excepționale prevăzute de art. 5 par. 2 din aceeaș lege, urma să fie timbrată cu 132-lei.

Că la primul termen, care a avut loc la 11 Ianuarie 1932, acțiunea era timbrată insuficient iar recurenta n'a cerut termen pentru complexarea timbrului și deci această lipsă n'a fost re-

levată atunci, ea poate conform art. 42, alin. 4, din legea timbrului, să fie invocată din oficiu și în apel.

Că întrucât, motivează Curtea, și azi acțiunea este timbrată numai cu 91 lei, iar complectarea acestor taxe chiar pe lângă plata amenzii nu este admisibilă în instanța de apel, urmează că recurenta deși în complectarea taxelor a mai atașat timbre mobile de 105 lei, însă ea fiind făcută în termenul prevăzut de art. 42 al. legii timbrului, se consideră ca tardivă, astfel că hotărârea dată de prima instanță a trebuit menținută.

Având în vedere că această soluțiune este criticată prin recurs, susținându-se prin motivul III de casare că instanța de apel a violat dispozițiunile art. 42 alin. 5 din legea timbrului, deoarece deși constată că la prima instanță a fost relevată numai neplata impozitului proporțional conform dispozițiilor art. 5 par. 1 legea timbrului inaplicabil în speță și că neplata suficientă a timbrului fix n'a fost relevată decât în apel, — la data când timbrul fusese complectat, totuși i-a respins apelul pe motiv că complectarea timbrului trebuia făcută la prima instanță, în apel fiind tardivă, deși conform dispozițiilor art. 42 din legea timbrului, din moment ce neplata a fost relevată pentru prima oară în apel.

Asupra acestor motive.

Având în vedere că art. 42 alin. 4 din legea timbrului, prevede că în caz când netimbrarea cererii, n'a fost relevată la termen, fie din oficiu, fie de partea potrivnică, ea se va putea invoca în orice stare a procesului, cu observarea normelor aliniatelor precedente.

Că din aliniatele 1, 2 și 3 de sub citatul text de lege, rezultă că cererea introductivă de instanță netimbrată sau insuficient timbrată, va fi valabilă dacă partea va justifica înaintea instanței la prima zi de înfățișare, plata taxelor de timbru; ea însă va putea cere și un termen pentru plata lor, dacă nici la aceste termen nu va justifica plata cererea va fi anulată.

Considerând că din aceste dispozițiuni rezultă că dacă netimbrarea unei acțiuni sau timbrarea insuficientă a fost relevată pentru prima oară în instanța de apel, partea poate chiar în această instanță să-și timbreze acțiunea sau să complecteze diferența căci legea prevede în orice stare a procesului și poate chiar să ceară și un termen pentru plata timbrului și numai dacă nici la acest termen nu va justifica plata, acțiunea se va anula ca netimbrată.

Având în vedere că în speță Curtea de Apel constată că la prima instanță n'a fost relevată neplata suficientă a timbrului, la care este supusă acțiunea recurente.

Că ea fiind relevată pentru prima oară în apel și cum la această dată recurenta a depus și timbre mobile, pentru complectarea taxelor, Curtea nu putea să-i respingă apelul considerând tardivă complectarea timbrului decât cu violarea dispozițiilor art. 42 din legea timbrului.

Că așa fiind, urmează că acest motiv este

fondat și deci recursul urmează a fi admis căsând deciziunea atacată cu trimitere, celelalte motive, fiind inutile de a mai fi discutate.

PUBLICAȚIE

No. 1357—934.

Judecătoria Brad, Secția cf.

Extras din publicațiune de licitație.

În cauza de executare Dr. Cornel Glava contra urmăritei Santai Otilia, Judecătoria ordonă licitația nouă asupra imobilului din circumscripția Trib. Deva, Judecătoriei Brad cuprins în ff. 1144 Brad No. top. 5532—2 arător de 70 stg. fost proprietate lui Santai Otilia în restimp transcrise pe Mindrigiu Gheorghe cu prețul de strigare 60.000 lei pentru încasarea creanței de 5278 lei și acc. 500 lei capital și accesoriile lui Roșca Iosif și 62.000 lei și acc. lui Kugel Desideriu.

Fixează termen pentru ținerea licitației în ziua de 10 Aprilie 1935 ora 11 în localul oficial instanței cart. fund. Brad.

Condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează: imobilul supus licitației nu poate fi vândut dacă la primul termen nu s'a oferit un preț mai mare decât valoarea redusă cu 25%. Cei care voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Brad, la 24 Decembrie 1934.

Berbeciu m. p. judecător; Pentru conformitate Medgyessy m. p.

OBSERVATORUL SOCIAL ECONOMIC revistă trimestrială de studii și anchete social economice. Anul IV, Nr. 3, 4 (Iulie-December 1934). Cluj.

Condusă cu multă inimă și pricepere de directorul ei, Domnul George Moroianu, rector al Academiei Comerciale din Cluj, această serioasă revistă ne dăruiește, la sfârșitul celui de al IV-lea an de apariție, un frumos volum de peste 350 pagini, remarcabil prin actualitatea și seriozitatea problemelor tratate. Maniera cu totul obiectivă cu care sunt privite actualitățile social-economice și valoarea științifică a colaboratorilor fac din această revistă un adevărat îndreptar pentru cei ce se simt atrași de studiul vieții și teorii economice.

În acest ultim număr al revistei Ion Răducanu: Problema muncii în ec. națională; g. Sofronie: Securitatea int. în lumina factorului economic. G. Moroianu: Academia de înalte studii Comerciale și Industriale, Reg. Carol II. Cluj și alte numeroase articole semnate de: I. Gârbacea, G. Dragoș, V. Jinga, Al. Dobși.

Cronica recenziilor bogată, obiectivă și instructivă.